

Številka: 012-8/2011-6

Datum: 23.2.2011

Ministrstvo za javno upravo (gp.mju@gov.si)

Skupnost občin Slovenije (info@skupnostobcin.si)

Zadeva: Spremembe ZIntPK – povzetek sestanka dne 23.2.2011

Dne 23.2.2011 smo se v prostorih Komisije za preprečevanje korupcije na skupnem sestanku sestali predstavniki Ministrstva za javno upravo, Skupnosti občin Slovenije in Komisije za preprečevanje korupcije, in sicer prvenstveno z namenom razprave o problematiki, povezani s 35. členom Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. 45/2010), ki ureja omejitve poslovanja.

Komisija za preprečevanje korupcije je v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo v razpravo posredovala naslednje gradivo v zvezi s 35. členom ZIntPK:

35. člen Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije se spremeni tako, da se po novem glasi:

»(1) V postopku javnega naročanja naročnik ne sme poslovati s subjektom, v katerem je funkcionar, ki pri tem naročniku opravlja funkcijo, ali njegov družinski član udeležen kot poslovodja, član posloводства ali zastopnik ali je neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot 5% udeležen pri ustanoviteljskih pravicah, upravljanju ali kapitalu. Enaka prepoved velja za postopke podeljevanja koncesij in druge oblike javno-zasebnega partnerstva.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za poslovanje naročnika s funkcionarjem ali njegovim družinskim članom kot fizično osebo.

(3) Prepoved poslovanja v obsegu, ki izhaja iz prvega in drugega odstavka tega člena, ne velja za postopke oziroma druge načine pridobivanja sredstev, ki niso zajeti v prvem odstavku tega člena, pod pogojem, da so dosledno spoštovane določbe tega ali drugega zakona o nasprotju interesov in o dolžnosti izogibanja temu nasprotju oziroma pod pogojem, da se funkcionar dosledno izloči iz vseh faz odločanja o sklenitvi in izvedbi postopka ali posla. Če katerikoli posameznik v tem primeru krši določbe o izogibanju nasprotju interesov oziroma o dolžni izločitvi, nastopijo posledice kot v primeru prepovedi poslovanja.

(4) Prepoved poslovanja iz prvega odstavka in pravilo iz prejšnjega odstavka veljata tudi za ožje dele občine (vaške, krajevne ali četrtne skupnosti), ki imajo lastno pravno subjektiviteto,

če je občinski funkcionar član sveta ožjega dela občine ali če se lahko posel sklene le z njegovim soglasjem.

(5) Funkcionarji v enem mesecu po nastopu funkcije, nato pa najkasneje v osmih dneh po vsaki spremembi organu, v katerem opravljajo funkcijo, posredujejo naziv, matično številko in sedež subjektov, s katerimi so oni in njihovi družinski člani v razmerju iz prvega odstavka tega člena. Organ seznam subjektov iz prejšnjega stavka tega člena posreduje komisiji najkasneje v 15 dneh od prejema podatkov oziroma obvestila o spremembi subjektov.

(6) Omejitve po določbah tega člena ne veljajo za poslovanje na podlagi pogodb, ki so bile sklenjene pred funkcionarjevim nastopom funkcije.

(7) Pogodba, sklenjena v nasprotju z določbami tega člena, je nična.«

Obrazložitev koncepta: za vse subjekte (tudi društva, zadruga in ustanove) velja prepoved sklepanja poslov na osnovi izvedenega postopka javnega naročanja, prepoved pridobitve koncesije ali sklenitve javno-zasebnega partnerstva. Za ostale posle in oblike pridobivanja sredstev (npr. za javne razpise za dodelitev sredstev za financiranje ali sofinanciranje javnih zavodov, nosilcev javnih pooblastil, društev in drugih neprofitnih organizacij, za dodeljevanje pomoči ob rojstvu otroka, štipendij, pomoči mladim družinam in za druge oblike pridobivanja sredstev, ki niso zajete v prvem odstavku 35. člena) prepovedi ni pod pogojem, da se dosledno spoštujejo določbe o nasprotju interesov oziroma dolžni izločitvi funkcionarja iz vseh procesov odločanja o tem poslu oz. pridobivanju sredstev. **Kršitev te dolžnosti ima za posledico vzpostavitev prepovedi poslovanja in s tem ničnost pogodbe.** Prepoved in pravilo o spoštovanju dolžnega izogibanja konfliktu interesov se raztezata tudi na ožje dele občine, ki imajo lastno pravno subjektiviteto. Če je občinski funkcionar hkrati član sveta ožjega dela občine ali če lahko ožji del občine posel sklene le s soglasjem občinskega funkcionarja (npr. župana), ožji del občine (vaška, četrtina ali krajevna skupnost) ne sme poslovati s subjektom, s katerim je občinski funkcionar ali njegov družinski član povezan na način, kot je določeno v 1. odstavku 35. člena; v primerih iz 2. odstavka 35. člena pa se lahko posel izpelje le, če je funkcionar dosledno izločen iz vseh faz odločanja o sklenitvi in izvedbi tega posla. Posebej je določeno še, da omejitve poslovanja veljajo tudi med naročnikom in fizično osebo, s čimer se bi preprečile zlorabe podjemnih in avtorskih pogodb, ki se v praksi dogajajo (ker naročnik ne sme skleniti poslovne pogodbe z organizacijsko obliko samostojnega podjetnika, katere nosilec je npr. funkcionarjev družinski član, sklene za isto storitev podjemno pogodbo s funkcionarjevim družinskim članom kot fizično osebo).

Posebej opozarjamo, da se določba 35. člen **ne uporablja**:

- za primere, ko je dolžnost financiranja določenega subjekta določena z zakonom – npr. dolžnost občine, da financira šolo, katere ustanoviteljica je (v tem primeru je ZIntPK subsidiarne narave in se ne uporablja - prim. prvi odstavek 3. člena ZIntPK);
in

- za primere kolektivnega odločanja o finančnih načrtih lokalne skupnosti (npr. za sprejemanje občinskega proračuna). Do omejitev poslovanja in do nasprotja interesov lahko po naravi stvari pride le primerih, ko dva ali več subjektov vstopata v določeno poslovno razmerje, ni pa mogoče določb o omejitvah poslovanja in nasprotju interesov razširiti na odločanje kolektivne narave, ki ne pomeni sklepanja pravnega posla med (vsaj) dvema stranema.

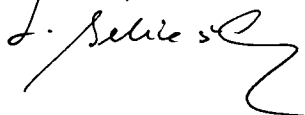
Zgoraj navedeni predlog 35. člena je bil za navzoče sprejemljiv kot ustrezno nadomestilo za predlagano spremembo 35. in uvedbo 36.a člena ZIntPK iz Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIntPK z dne 4.2.2011 (predlagatelj: skupina poslank in poslancev, prvopodpisani Jakob Presečnik).

Na sestanku je bila izpostavljena tudi problematika 27. člena ZIntPK, pri čemer je po razpravi prevladalo stališče, da je glede članstva funkcionarjev v nadzornih odborih in organih upravljanja različnih subjektov (vključno s tistimi, katerih ustanovitelj je občina) ustrezno počakati na odločitev in morebitne usmeritve Ustavnega sodišča RS. Sprememba tretjega odstavka 27. člena, kot je predlagana v Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIntPK z dne 4.2.2011, pa je bila za vse navzoče sprejemljiva.

Izpostavljeni so bili tudi nekateri drugi problemi (preozka opredelitev pojma uradne osebe, na katerega ZIntPK veže določbe o nasprotju interesov, javna objava podatkov o premoženjskem stanju oseb, odgovornih za javna naročila), za katere je bilo ugotovljeno, da jih ustrezno rešuje Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIntPK z dne 11.2.2011 (predlagatelj: skupina poslank in poslancev, prvopodpisani Borut Sajovic).

Komisija za preprečevanje korupcije zato apelira na združitev obeh predlogov in obravnavo »skupne« novele ZIntPK po skrajšanem postopku.

Zapisała:
dr. Liljana Selinšek,
namestnica predsednika Komisije za preprečevanje korupcije

Vročiti:

- naslovníkom po el. pošti
- arhiv, tu.